

26. august 2021
20/07804

Afgørelse om godkendelse af N1's metode for tarifiering efter en ændret køberkategorisering

RESUMÉ

N1 A/S (herefter N1) har den 23. juni 2020 til Forsyningstilsynet anmeldt en ændret metode for tarifiering med henblik på godkendelse.

Netvirksomheder skal anmelde de metoder, der anvendes til at beregne eller fastsætte tariffer (priser) for sine ydelser til godkendelse. Netvirksomhederne må således kun anvende tarifieringsmetoder, der er godkendt af Forsyningstilsynet.

N1 ønsker fortsat at anvende den tarifieringsmetode, som Energitilsynet tidligere har godkendt, og som følger Dansk Energis branchevejledning om tarifieringsmodel: Tarifmodel 2.0, men nu med en afvigelse, hvorefter en stor erhvervskunde omkategoriseres fra kundekategorien i Tarifmodel 2.0 kaldet "A-lav" til en ny kundekategori kaldet "A-lav 200 GWh". Kunderne i den nye kundekategori tariferes som udgangspunkt svarende til kunderne i kundekategorien "A-høj", der har en lavere tarif end kunderne i A-lav, men tillagt N1's omkostninger til transformere og tilhørende felter, der forsyner sådanne kunder. N1 henviser i den forbindelse til Forsyningstilsynets afgørelse af den 30. september 2019 om godkendelse af Evonet A/S' lignende metode for tarifiering om ændret kundekategorisering (sagsnr. 18/06517).

Med den anmeldte metode stiller N1 to kriterier for en ny kundekategori, der ikke fremgår af Tarifmodel 2.0's kundekategorisering af store industrielle kunder, som i dag er A-lavkunder tilsluttet 10 kV-siden af 60/10 kV transformere:

1. Kundens årlige elforbrug er mindst 200 GWh, som er opgjort ved den mængde el, der trækkes fra det kollektive elnet og
2. Kundens forbrug er samlet på én eller flere tilstødende matrikler, hvorfra der aftages elektricitet til bygninger, der både har en brugsmæssig og geografisk sammenhæng.

Energitilsynet har ført tilsyn med branchevejledningen Tarifmodel 2.0 og har ved tilkendegivelse i 2015 taget til efterretning, at netvirksomhederne i enkelte tilfælde, forårsaget af de konkrete fysiske forhold og under hensyn til omkostningseffektivitet, vil kunne afvige fra Tarifmodel 2.0's kundekategorisering for at sikre ens tarifiering af ens kunder.

FORSYNINGSTILSYNET
Torvegade 10
3300 Frederiksværk

Tlf. 4171 5400
post@forsyningstilsynet.dk
www.forsyningstilsynet.dk

Forsyningstilsynet vurderer med denne afgørelse, at den anmeldte tariferingsmetode er i overensstemmelse med bestemmelserne i elforsyningslovens § 73 og elmarkedsforordningens artikel 18. Det betyder, at prisfastsættelsen af N1's ydelser sker efter rimelige, objektive og ikkediskriminerende kriterier for hvilke omkostninger, som de enkelte køberkategorier giver anledning til. Forsyningstilsynet godkender på den baggrund den anmeldte tariferingsmetode.

AFGØRELSE

Forsyningstilsynet godkender N1 A/S' anmeldte metode for tarifiering om at anvende Tarifmodel 2.0 med den ændring, at der oprettes en ny kundekategori benævnt "A-lav 200 GWh", der vil være gældende for kunder, der fysisk er tilsluttet som A-lav kunde, men som opfylder visse kriterier beskrevet i metoden, herunder at en eksisterende A-Lav kunde omkategoriseres til den nye kundekategori, hvis de opfylder kriterierne.

Afgørelsen er truffet i medfør af elforsyningslovens § 73 a, stk. 1, jf. § 73, stk. 1, og elmarkedsforordningens artikel 18.

Sagens baggrund og begrundelsen for Forsyningstilsynets afgørelse fremgår nedenfor.

SAGSFREMSTILLING

N1 har den 23. juli 2020 til Forsyningstilsynet anmeldt en ændring i virksomhedens metode til tariffastsættelse, som indebærer en omkategorisering af en nuværende A lav kunde til en ny kundekategori kaldet: "A lav-200 GWh" med deraf følgende lavere tariffer for kunden i de nye kundekategori, se **bilag 1**, hvortil der henvises. Den nye kundekategori er nærmere beskrevet nedenfor. Det anmeldte om oprettelse af ny kundekategori indebærer en afvigelse fra Tarifmodel 2.0, som Forsyningstilsynet tog til efterretning ved tilkendegivelse af den 23. juni 2015.

N1 har efterfølgende og senest den 2. juni 2021 på anmodning fra Forsyningstilsynet nærmere redegjort for visse dele af den anmeldte tariferingsmetode.

N1 har siden 1. januar 2016 fulgt den af Dansk Energi anbefalede metode, Tarifmodel 2.0, jf. tilsynets godkendelse af Evonets metode af 22. september 2015.

N1 henviser til støtte for anmeldelsen af afvigelsen fra Tarifmodel til dels Energitilsynets tilkendegivelse af 23. juni 2015 om Tarifmodel 2.0, hvoraf det fremgår, at kundekategoriseringen i Tarifmodel 2.0 kan fraviges i visse tilfælde, og dels Forsyningstilsynets afgørelse af den 30. september 2019 om godkendelse af Evonet A/S' metode for tarifiering om ændret kundekategorisering (sagsnr. 18/06517). I anmeldelsen fremgår N1 følgende:

"N1 anmelder hermed en revideret metode til kundekategorisering med en ny kundekategori betegnet A lav-200 GWh.

[...]

Det vurderes imidlertid ikke samfundsøkonomisk hensigtsmæssigt at ændre Aalborg Portlands fysiske tilslutningsforhold til en tilslutning som A høj kunde, jf. nedenfor i afsnit 4. N1 ønsker derfor på anden vis at sikre en rimelig tarifiering af kunder som Aalborg Portland, det vil i praksis sige A lav-kunder med et markant større forbrug end øvrige A lav-kunder. En reduceret tarifomkostning for disse kunder anses for at stemme bedre med principperne om rimelighed og omkostningsægtighed end opkrævning af almindelig A.lav tarif.”

BAGGRUNDEN FOR METODEANMELDELSEN

Med Tarifmodel 2.0 opdeles kunderne overordnet i tre køberkategorier. A til C og i overensstemmelse med det spændingsniveau, som kunden er tilsluttet på. Disse dækker over 50 kV-(A), 10 kV- (B) og 0,4 kV-(C)-nettene. Der er for netvirksomhederne større omkostninger forbundet med at have kunder tilsluttet på et net med lavere spændingsniveau end et net med højere spændingsniveau. Derfor er tariffen for kunder i køberkategori C højere end i køberkategori B og tilsvarende højere i køberkategori B end i køberkategori A.

Netvirksomhederne bestemmer tilslutningspunktet i overensstemmelse med kundens behov for effekttræk, men vilkårene herfor fremgår ikke af tilslutningsbestemmelserne. Således tilsluttes kunder med et lavt behov for effekttræk typisk på et lavere spændingsniveau, mens kunder med et større effekttræk typisk tilsluttes på et højere spændingsniveau.

N1 tilslutningsbestemmelser er senest metodegodkendt af Energitilsynet den 29. februar 2016 i overensstemmelse med Dansk Energis branchevejledning om tilslutningsbestemmelser, som er taget til efterretning af Forsyningstilsynet den 12. marts 2015.

Af N1's tilslutningsbestemmelser fremgår følgende:

3.1 Nettilslutning og ændringer heraf Nettilslutning og enhver ændring heraf sker på baggrund af Kundens henvendelse til Netselskabet via en autoriseret elinstallatørvirksomhed. Kunden betaler tilslutningsbidrag til Netselskabet for Nettilslutning og udvidelse af en bestående Nettilslutning efter bestemmelserne i punkt 3.4.

Nettilslutning og ændringer heraf sker efter retningslinjer mm. fastsat af Netselskabet og i Fællesregulativet.

[...]

3.1.3 Tilslutningspunkt og ændringer heraf Tilslutningspunktet fastlægges af Netselskabet under hensyn til Elinstallationens Aftalte Leveringsomfang samt fysiske forhold. Tilslutningspunktet fastlægges normalt således, at Tilslutningspunktet i byzone er højst 30 meter fra grundskel målt langs naturlig linjetracé. Netselskabet har ret til at flytte Kundens Tilslutningspunkt, hvis leveringsomfanget eller belastningens størrelse og karakter taler herfor. Netselskabet betaler omkostningerne ved flytningen. Flytningen kan omfatte tilslutning på et andet spændingsniveau eller flytning til et andet sted på samme spændingsniveau.

Mere specifikt kategoriseres kunderne ifølge Tarifmodel 2.0 ud fra deres fysiske tilslutningspunkt i elnettet. Dvs. at kunder, der er tilsluttet direkte i elnettet på 50 kV niveau, kategoriseres som A-høj kunder, kunder der er tilsluttet i en 50/10 kV transformerstation kategoriseres som A-lav-kunder. På samme vis betegnes kunder, der er tilsluttet i nettet

på 10 kV-niveau, som B-høj kunder og kunder der tilsluttes i 10/0,4 kV transformerstation, kategoriseres som B-lav-kunder. Endeligt kategoriseres kunder, der er tilsluttet i nettet på 0,4 kV-niveau som C-kunder.

Om baggrunden for at skelne mellem køberkategorierne A høj/lav henholdsvis B høj/lav fremgår følgende i Tarifmodel 2.0¹:

"Som det fremgår af figuren ovenfor, opdeles kunder på 50 og 10 kV nettet i henholdsvis A høj/lav og B høj/lav. Disse kundekategorier afspejler, hvor kunden fysisk er tilsluttet i forhold til transformeren på det givne spændingsniveau, og er dermed en nuancering af, hvilke omkostninger den enkelte kundekategori giver anledning til. Det afgørende for, om en kunde enten tilsluttes i elnettet eller direkte i en transformerstation afhænger af kundens behov for effekt træk. Således tilsluttes kunder med et lavt behov for effektræk i elnettet, mens kunder med et større effektræk tilsluttes direkte i en transformerstation"

Tarifmodel 2.0 bygger på det såkaldte vandfaldsprincip, som betyder, at kunder, der er tilsluttet på C-niveau, betaler et "tillæg" i forhold til kunder, der er tilsluttet på B-niveau. Derfor stiger den samlede tarif for C-kunder automatisk, når tariffen for B-kunder stiger.

FIGUR 1 | KUNDEKATEGORIER - TILSLUTNINGSPUNKTER

A-høj kunder TILSLUTTET DIRETE I NETTET PÅ 50 KV-NIVEAU
A-lav kunder TILSLUTTET I EN 50/10 KV TRANSFORMERSTATION

B-høj kunder TILSLUTTET DIRETE I NETTET PÅ 10 KV-NIVEAU
B-lav kunder TILSLUTTET I EN 10/0,4 KV TRANSFORMERSTATION

C-lav kunder TILSLUTTET NETTET PÅ 0,4 KV-NIVEAU

Kilde: Forsyningstilsynets tilkendegivelse af 23. juni 2015, pkt. 36, jf. Dansk Energis anmeldelse
Note: Kategori A0 indgår ikke her

Omkostningsfordelingen på køberkategorierne i Tarifmodel 2.0 sker i henhold til et såkaldt vandfaldsprincip, jf. pkt. 28 i Energitilsynets tilkendegivelse af 23. juni 2015 om Tarifmodel 2.0:

28. Vandfaldsprincippet indebærer, at kunder på lavereliggende spændingsniveauer bidrager til at betale omkostningerne på de højere liggende spændingsniveauer. Baggrunden for anvendelsen af vandfaldsprincippet er, at kunder på lavereliggende spændingsniveauer for at få leveret elektricitet foranlediger omkostninger på de højere liggende niveauer, fordi elektriciteten skal transporteres igennem de højere liggende niveauer for at blive leveret på de lavereliggende niveauer. Således foranlediger levering af elektricitet til en husholdningskunde på 0,4 kV også omkostninger i 50 og 10 kV-nettene, og levering af elektricitet til en erhvervskunde på 10 kV-nettet foranlediger også omkostninger i 50 kV-nettet. Så for at sikre, at alle kunder betaler de omkostninger de giver anledning til, benyttes der et vandfaldsprincip for de relevante omkostningstyper, således at disse omkostningstyper på 50 og 10 kV-nettene ikke alene betales af hhv. A- og B kunder, men også af kunder på lavereliggende net. Anvendelse af vandfaldsprincippet anvendes på omkostninger til drift

---

¹ Notat om principperne i Dansk Energis tarifberegningsmodel "Tarifmodel 2.0" Version 2.0 – Maj 2015 (<https://www.danskenergi.dk/sites/danskenergi.dk/files/media/dokumenter/2017-10/PrincipnotatTarifmodel20.pdf>)

og vedligehold, nettab samt de afskrivninger, der vedrører netaktiverne, hvorimod vandfaldsprincippet ikke anvendes ved tarifiering af f.eks. energispareaktiviteter.

Tarifmodel 2.0. fastsætter abonnement og tarif på baggrund af en gennemsnitsomkostninger for alle kunder i den samme køberkategori. Det betyder, for eksempel, at alle C-kunder i et givent netområde tarifføres ens, uanset om nogle C-kunder er bosat tæt på eller langt fra distributionsnettet og dermed potentielt giver anledning til forskellige omkostninger. Det er således en grundlæggende forudsætning i tarifmodel 2.0, at enkelte kunder inden for den samme køberkategori kan have direkte henførbare omkostninger, som ligger over eller under gennemsnittet inden for køberkategorien.

Omkostningerne fordeles mellem køberkategorierne, hvorved kunder på laveliggende spændingsniveauer bidrager til at betale omkostningerne på de højere liggende spændingsniveauer, hvor strømmen transporteres fra. De fordelte omkostninger angår drift og vedligehold, nettab samt de afskrivninger, der vedrører netaktiverne, jf. pkt. 23 i tilsynets tilkendegivelse af 23. juni 2015 om Tarifmodel 2.0:

”...

23. Omkostningselementerne i tarifieringen dækker over de omkostninger, som selskaberne skal have dækket via tariffere. Hovedkategorierne for omkostningselementerne i branchevejledningen/-modellen er Drift og vedligehold af elnettet, Omkostninger vedr. målere, Omkostninger til kundecenter, General administration, Energispareindsats, Nettab, Øvrige omkostninger, Afskrivninger samt Forrentning. Disse hovedomkostningskategorier kan så være delt op i underkategorier.

...”

Valget af køberkategorier er blevet begrænset i Tarifmodel 2.0, således at kunder på A- og B niveau skal inddeles i henholdsvis A-høj eller A-lav og B-høj eller B-lav, hvor der tidligere kunne vælges bare at inddele i A- og B-kunder. Der findes dog ikke noget præcist kriterium for, hvornår man kategoriseres i hvilken kundegruppe, jf. pkt. 35 i tilsynets tilkendegivelse af 23. juni 2015 om Tarifmodel 2.0:

35. Valg af kundekategorier er blevet begrænset, således at kunder i den nye model skal inddeles i hhv. A-høj eller A-lav og B-høj eller B-lav, hvor det tidligere kunne vælges bare at inddele i A- og B-kunder. Der findes dog ikke noget præcist fælles objektive kriterie for, hvornår man kategoriseres i hvilken kundegruppe, hvilket der tages stilling til i vurderingsafsnittet i dette notat.

I enkelte tilfælde vil netvirksomhederne dog kunne afvige fra denne hovedregel om, at kunden indplaceres i en kundegruppe efter det fysiske tilslutningspunkt i nettet, hvis hensynet til de fysiske forhold og hensynet til omkostningseffektivitet tilsiger dette, jf. pkt. 37 i tilsynets tilkendegivelse af 23. juni 2015 om Tarifmodel 2.0:

37. Forårsaget af de konkrete fysiske forhold og hensynet til omkostningseffektivitet vil elnetselskaberne dog i enkelte tilfælde kunne afvige fra ovennævnte hovedregel.

Af Tarifmodel 2.0 fremgår følgende:

”4.2.3 Undtagelse fra hovedreglen for kundekategorisering

Som nævnt ovenfor er udgangspunktet for Dansk Energis tarifberegningsmodel, at elnetselskabets kunder kategoriseres ud fra det fysiske tilslutningspunkt. Dermed afholder kunder alene omkostninger til de dele af nettet, der anvendes til at levere elektricitet til den enkeltes forbrug. Selskaberne anvender i høj grad samme praksis ved tilkobling af de enkelte kundetyper til distributionsnettet. Som hovedregel gælder, at forbrugere med et lavt effekttræk tilkøbes nettet på C-niveau. Forbrugere med et højt effekttræk tilkøbes normalt direkte til en transformerstation og tilkøbes dermed ikke til nettet på C-niveau.

Forårsaget af de konkrete fysiske forhold og hensynet til omkostningseffektivitet vil elnetselskabet i enkelte tilfælde kunne afvige fra denne hovedregel. Problemstillingen forekommer typisk for kunder tilsluttet på 0,4 kV niveau i snitfladen imellem kundekategorierne C og B lav.

Eksempelvis vil forbrugere med et højt effekttræk i nogle tilfælde kobles på nettet på C-niveau via en vejunderføring til en transformerstation på modsatte side af vejen. Det kan være når alternativet - at etablere en ny transformerstation på samme side af vejen - er dyrere. I sådanne og lignende tilfælde vil det være omkostningsfuldt at følge de generelle principper, og netselskaber kan mindre omkostninger ved at tilkoble kunder til elnettet i henhold til aktuelle fysiske forhold og kundens geografiske placering. I sådan og lignende tilfælde er det hensigtsmæssigt, at samme typer af kunder betaler det samme til nettet uanset det faktiske tilslutningspunkt. Det er således inden for metodens principper i nogle tilfælde at afvige fra hovedreglen om fysisk tilslutningspunkt og anvende f.eks. kategorisering efter forbrug, historiske forhold eller en kombination af førnævnte metoder."

Energitilsynet har i tilkendegivelse af 23. juni 2015 om Tarifmodel 2.0, punkterne 114-116, udtalt, at der i visse situationer kan ske fravigelse fra Tarifmodel 2.0's udgangspunkt om, at det er kundens tilslutningspunkt i elnettet, der bestemmer køberkategorien:

114. Dansk Energi anmelder, at kundekategoriseringen som udgangspunkt sker ud fra kundernes nettilslutningspunkt, men at der forårsaget af de konkrete fysiske forhold og hensynet til omkostningseffektivitet i enkelte tilfælde vil kunne afviges fra denne hovedregel.

115. Sekretariatet for Energitilsynet finder, at det er vigtigt med objektive kriterier for kundekategorisering, men anerkender, at der kan være situationer, hvor det er hensigtsmæssigt at afvige fra de overordnede principper. Dette kunne f.eks. være i tilfælde af, at en kunde af nettekniske eller omkostningseffektivitetsårsager er tilsluttet på 0,4 kV-nettet, men hvor kunden har et effekttræk svarende til en B-kunde (normalt tilsluttet på 10 kV-niveau). I en sådan situation forekommer det rimeligt, at kunden kategoriseres som B-kunde, selvom om nettilslutningspunktet tilsiger noget andet, idet dette vil sikre, at ens kunder tariferes ens, dvs. sikrer en rimelig, objektiv og ikkediskriminerende tarifiering.

116. Sekretariatet for Energitilsynet finder således, at en kundekategorisering baseret på kundernes nettilslutningspunkt, men med mulighed for afvigelser for at sikre ens tarifiering af ens kunder er i overensstemmelse med elforsyningslovens § 73. Sekretariatet for Energitilsynet bemærker dog også, at netselskaberne skal være i stand til at begrunde en afvigelse fra de overordnede principper både over for de berørte kunder og over for Energitilsynet.

N1 har i anmeldelsen nærmere beskrevet og begrundet den anmeldte metode.

N1 oplyser i anmeldelsen, at baggrunden for anmeldelsen er, at Aalborg Portland og N1 over en periode har drøftet tarifieringen af Aalborg Portlands fabrik i Aalborg Øst, der i dag er tilsluttet N1's elnet direkte på 10 kV-siden af fire 60/10 kV transformere, som ejes af N1. Af anmeldelsen fremgår følgende herom:

"Virksomheden Aalborg Portland og N1 har over en periode drøftet tarifieringen af Aalborg Portlands fabrik i Aalborg Øst. Aalborg Portland er tilsluttet N1's elnet direkte på 10 kV-siden af fire 60/10 kV transformere, som alle ejes af N1. Aalborg Portland skal dermed efter Tarifmodel 2.0 som udgangspunkt tariferes som A lav kunde, jf. afsnit 2 nedenfor.

Aalborg Portland adskiller sig imidlertid markant fra andre A lav-kunder, idet deres forbrug er mange gange større end andre A-lav-kunders. Tilslutningen på 10 kV-siden af 60/10 kV transformerne er en atypisk tilslutning for en kunde med så stort et elforbrug som Aalborg Portland. En sådan kunde vil i stedet typisk være tilsluttet som A-høj-kunde.

Det vurderes imidlertid ikke samfundsøkonomisk hensigtsmæssigt at ændre Aalborg Portlands fysiske tilslutningsforhold til en tilslutning som A høj kunde, jf. nedenfor i afsnit 4. N1 ønsker derfor på anden vis at sikre en rimelig tarifiering af kunder som Aalborg Portland, det vil i praksis sige A lav-kunder med et markant større forbrug end øvrige A lav-kunder. En reduceret tarifomkostning for disse kunder anses for at stemme bedre med principperne om rimelighed og omkostningsægtighed end opkrævning af almindelig A-lav tarif.

På den baggrund anmelder N1 hermed en ny kundekategori, hvor kunder tilsluttet som A-lav, som opfylder nærmere bestemte kriterier til blandt andet elforbrug, kategoriseres i en ny A-lav-200GWh kundekategori."

Om baggrunden for, at N1 ikke foretager en ændring af den fysiske tilslutning af kunden i elnettet, så fabrikken i stedet tilsluttes et højere spændingsniveau og derved bliver A-høj kunde, oplyser N1 følgende:

"Årsagen til Aalborg Portland ikke får ændret tilslutningspunkt og bliver A-høj-kunde, er at dette ikke ville være samfundsøkonomisk hensigtsmæssigt.

I dag er det N1, der ejer anlæggene, og derfor har ansvaret for drift og vedligeholdelse. Aalborg Portland skulle ved en ændring af tilslutningspunktet håndtere driftsansvaret, hvilket kræver, at Aalborg Portland opbygger kompetencerne til dette, ligesom Aalborg Portland skal indkøbe reserverede dele for anlæggene osv. Det vurderes derfor, at det er mere samfundsøkonomisk rentabelt at N1 fortsat ejer og driver de 4 stk. 60 kV transformere. N1 har i forvejen et beredskab og set-up til håndtering af drift af anlæggene, herunder også beredskabslagre som 60 kV kabler og 60 kV transformere."

N1 anfører endvidere følgende:

"Det vil derfor være markant billigere at forsyne et elforbrug over 200 GWh på et afgrænset geografisk område ud fra følgende hovedpunkter:

- Det kræver færre og større transformere frem for mange mindre transformere.
- De etablerede transformere bliver lastet langt højere.
- Driftsomkostningerne vil være lavere pr kWh.

En kunde, der har et meget stort elforbrug på et afgrænset geografisk område, men på trods heraf har et fysisk tilslutningspunkt som A lav-kunde, vil ved anvendelse af den almindelige hovedregel for kundekategorisering i Tarifmodel 2.0 bære en uforholdsmæssigt stor andel af N1's omkostninger til 60 kV transformerne i forhold til de omkostninger, kunden giver anledning til. Det anses derfor for mere omkostningsægte og rimeligt at indføre en ny kundekategori for denne type kunder med et meget stort elforbrug, som konkret er fastsat til 200 GWh."

DEN NYE KØBERKATEGORI "A-LAV 200 GWH"

N1 beskriver i anmeldelsen den nye køberkategori "A-lav 200 GWh" således:

"N1 anmelder hermed en ny kundekategori betegnet A lav-200 GWh.

Der anmeldes kriterier, hvorefter A lav kunder som hovedregel og som hidtil kategoriseres efter tilslutningspunkt (10 kV-siden af 60/10 kV transformere). Der indføres 2 nye supplerende kriterier, som anvendes til at omkategorisere A lav kunder til A lav-200GWh kunder, som baseres på:

- Kundens årlige elforbrug, som opgjort ved den mængde el, der trækkes fra det kollektive elnet, er mindst 200 GWh, og
- Kundens forbrug er samlet på én eller flere tilstødende matrikler, hvorfra der aftages elektricitet til bygninger, der både har en brugsmæssig og geografisk sammenhæng.

[...]

Priser (tarif og abonnement) fastsættes og uploades i Datahubben for det kommende år typisk i perioden 31. august til 30. november afhængigt af eventuelt behov for varsling. Opfylder en kunde de ovenstående kriterier med et elforbrug i det foregående år på minimum 200 GWh, overflyttes kunden i det efterfølgende kalenderår administrativt fra en A-lav tarif til en A-lav-200GWh tarif. Hvis kundens elforbrug i det foregående år derimod falder under minimumsgrænsen på 200 GWh flyttes

kunden i det efterfølgende kalenderår administrativt tilbage til en A-lav tarif, hvilket falder ind under reglerne for varsling.”

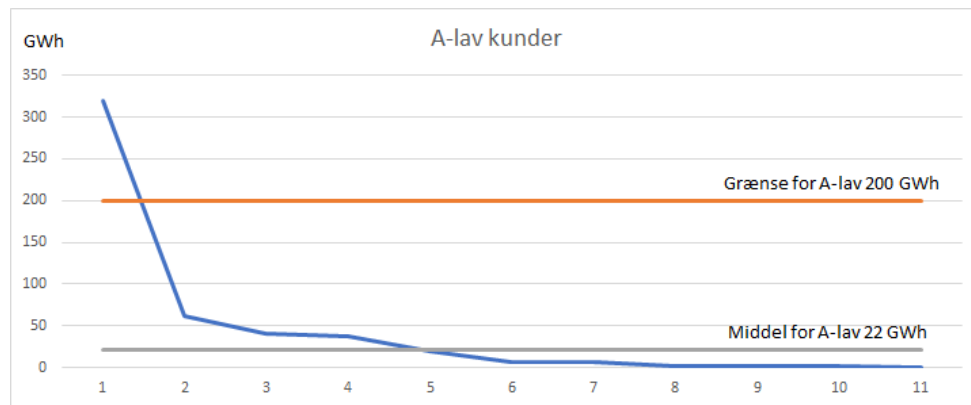
For kunden i den nye køberkategori vil tariffen med metoden i udgangspunktet blive beregnet som A-høj, der er lavere end tariffen for A-lav, men tillagt de omkostninger, som N1 afholder til de transformere og tilhørende felter, der forsyner denne kunde.

N1 har i anmeldelsen nærmere uddybet metoden og den nye køberkategori:

”Grænsen for den nye kategorisering fastsættes på et niveau, hvor el-forbrug og effektbehov på et afgrænset geografisk område adskiller sig markant fra den typiske A-lav-kunde. Et afgrænset geografisk område fastlægges i form af kriteriet om, at kundens forbrug er samlet på én eller flere tilstødende matrikler, hvorfra der aftages elektricitet til bygninger, der både har en brugsmæssig og geografisk sammenhæng. Kriteriet harmonerer med begrebet forbrugssted som defineret i N1's tilslutningsbestemmelser i pkt. 1.2.

En grænse på 200 GWh betyder, at elforbruget, der leveres fra elnettet, skal overføres gennem flere store 60 kV transformere placeret meget tæt på hinanden. Omkostningerne til dette vil være lavere end til levering af et tilsvarende elforbrug fordelt på et stort geografisk område. Det skyldes dels, at der skal etableres færre 60 kV kabler, og dels at der skal etableres færre 60 kV transformere. Store 60 kV transformere vil desuden være forholdsmæssigt billigere end flere mindre 60 kV transformere.

En analyse over N1's A-lav kunder viser denne markante forskel mellem én kundes elforbrug (Aalborg Portland) og de øvrige A-lav kunders elforbrug. Nedenstående kurve viser, at kundens elforbrug er næsten 15 gange større end gennemsnittet på 22 GWh for de andre A-lav kunder. Illustrationen viser også den anmeldte grænse på 200 GWh for den nye kundekategori, som er fastsat til ca. 10 gange det gennemsnitlige forbrug for A-lav-kunder, hvilket vurderes at være en relevant grænse, som er udtryk for den markante forskel mellem A-lav og den nye kundekategori A-lav 200 GWh.

N1 har oplyst, at der ca. er 30 kunder tilsluttet samme niveau (A-lav) som Aalborg Portland. N1 har oplyst, at Aalborg Portland adskiller sig forbrugsmæssigt markant fra de øvrige A lav-kunder.

N1 har i anmeldelsen oplyst, at genberegningen af virksomhedens tariffer som følge af introduktionen af den nye køberkategori foretages i to steps på følgende måde:

"I step 1 flyttes den andel af netselskabets leverede kWh'er, som er leveret til kunden, fra A-lav niveau til A-høj niveau.

De omkostninger, der kan henføres til de 60 kV transformere og tilhørende felter, der forsyner kunden, holdes ude af tarifmodellen. Omkostninger omfatter nettab, drifts- og vedligeholdelsesomkostninger, afskrivninger og forrentning. Flytningen af mængden til A-høj niveau og udeholdelsen af de omkostninger, der skal henføres til de anlæg, der udelukkende forsyner kunden, har til formål at beregne tariffen for alle øvrige kunder.

I step 2 beregnes specialtariffen ved, at de omkostninger, der i første omgang blev holdt ude af tarifmodel 2.0, indtastes i en tom model og henføres derved udelukkende til specialtariffen."

Det betyder, at tariffen for A lav-200 GWh kunder består af en A Høj tarif fra Tarifmodel 2.0 (hvor tarifferne er genberegnet således, at det alene er den leverede mængde af kWh, der flyttes til A-høj). N1's omkostninger til transformere og tilhørende felter henføres efterfølgende til specialtariffen (tillægget). Det betyder samtidig at A-høj tariffen er uændret. Beregningen af tariffen vil være som følgende:

A- høj tarif ifølge tarifmodel 2.0:	X,XX
+ Tillæg	X,XX
= A-lav 200 GWh tarif	X,XX

N1's foreløbige beregninger viser, at tariffen for den nye køberkategori opgøres på følgende måde:

A-høj tarif	2,59
Midlertidig tarifnedsættelse A-høj	-0,45
Tillæg:	
Drifts og vedligeholdelsesomkostninger	0,05
Nettab	0,14
Afskrivninger og forrentning	0,28
A-lav 200 GWh tarif	2,61

Forsyningstilsynet bemærker, at posten "Midlertidig tarifnedsættelse A-høj" på -0,45 er en følge af Forsyningstilsynets afgørelse af den 9. marts 2020, jf. sagsnr. 19/14526.

Om de økonomiske konsekvenser anfører N1, at det kun er Aalborg Portland, der omfattes af den nye køberkategori, der vil betyde en nedsættelse af Aalborg Portlands tarif, jf. ovenfor. En nedsættelse af Aalborg Portlands tarif vil medføre, da N1's indtægtsramme er uændret, at andre kunder vil opleve en stigning i tariffen. Ifølge N1 er de økonomiske konsekvenser for standard husstand med et forbrug på 4.000 kWh en årlig omkostning på 2,27 kr./år inkl. moms, hvilket svarer til en stigning på ca. 0,3%, mens det for en storforbruger med et forbrug på 1 mio. kWh/år vil være en årlig omkostning på 454 kr. ex. moms, hvilket svarer til en stigning på ca. 0,4%.

Ved mail af den 8. marts 2021 blev det efter forespørgsel fra Forsyningstilsynet af N1 desuden oplyst, at en teknisk nyttilslutning af kunden er mulig, men anses for at være

for økonomisk byrdefuld, idet en nyttilslutning blandt andet vil forudsætte, at der sker anlægsoverdragelse til kunden, hvilket vil medføre, at kunden selv skal varetage og afholde omkostningerne til drift og vedligehold samt afholde omkostningerne til nettab, investeringen og forrentningen af anlægget.

N1 har i perioden fra den 19. maj til den 2. juni 2021 på anmodning af Forsyningstilsynet endvidere redegjort for det tillæg til A-høj tariffen, som tilsammen udgør tariffen for kunden i den køberkategori A-lav 200 GWh. N1 oplyser om tillægget, der i anmeldelsen er beregnet i foreløbigt til i alt 0,47 øre/kWh, følgende:

"Metode til fastsættelse af tillæg til A-høj tariffen for kundegruppen A lav-200 GWh. Metoden tager udgangspunkt i den forventede leverede mængde (kWh) til de kunder der forventes at indgå i den nye kundekategori. Ligeledes tager metode udgangspunkt i de faktiske aktiver som forventes at indgå i den nye kundekategori, dvs. de transformere og øvrige anlæg, som forsyner den eller de kunder, som indgår i kundekategorien. Når de fysiske aktiver er fastlagt tages der udgangspunkt i de budgetterede omkostning, der kan henføres til aktiverne herunder:

Budgetterede drifts og vedligeholdelses omkostninger.

I må gerne uddybe/dokumentere, hvordan I har budgetteret de pågældende drifts- og vedligeholdelsesomkostninger. Er det på baggrund af en beregningsmetode, eller er der tale om skønsmæssigt fastsatte omkostninger? Der er tale om skønsmæssigt fastsatte D&V ud fra erfaringer og tidligere års omkostninger samt konkrete planlagte opgaver.

Teoretisk beregning af nettab i kWh baseret på de faktiske fysiske forhold. Når det forventede nettab i kWh er beregnet ganges denne med den budgetterede nettabspris. I det fremsendte eksempel har vi beregnet det forventede nettab på baggrund af de faktiske belastninger af de 4 transformere i 2016 og 2017. Gennemsnitlig har nettabet været 892.305 kWh pr. år. Vi har estimeret nettabsprisen til 50 øre/kWh og fordelt den samlede omkostning på 310 GWh, hvilket giver en pris pr. kWh på 0,14 øre.

Vi forstår ud fra det skrevne, at netvirksomheden vil komme til at betale mindre nettab end tidligere – er dette korrekt? Og i givet fald kan I så uddybe/beskrive metoden til at fastsætte nettabs-tillægget? I tarifmodellen, der ligger til grund for de anmeldte tariffer for 2021 udgør betalingen til nettab i 60/10 transformere 0,1485 øre/kWh så forskellen er marginal. Hvis der er store udsving i det årlige forbrug bør der korrigeres for dette. Dette vil ske, når vi fastlægger det endelige tillæg. Formel: Gennemsnitlig nettab i 2016/17 (892.305 kWh) Gange forventet forbrug (310 GWh) divideret med gennemsnitlig forbrug i 2016/17. Når nyere tal findes vil disse anvendes.

Faktiske afskrivninger for de aktiver, der er omfattet af kundekategorien. Her skal der også tages højde for budgetterede reinvesteringer.

Hvordan fastsætter I de faktiske afskrivninger? Og hvad menes der med "budgetterede reinvesteringer" – og er det noget, der tages højde for nu eller det mere et fremtidigt perspektiv, der beskrives henset til formuleringen? De faktiske afskrivninger fastsættes ud fra anlægskartoteket. Hvis vi i det år som specialtariffen vedrører planlægger at udskifte en større komponent eller forbedre anlægget (budgetterede reinvesteringer) vil forrentningen og afskrivningen på dette indgå i specialtariffen.

Forrentning af de aktiver, der er omfattet af kundekategorien. Her skal der også tages højde for budgetterede reinvesteringer.

Hvordan fastsætter I den faktiske forrentning? Og hvad menes der med "budgetterede reinvesteringer" – og er det noget, der tages højde for nu eller det mere et fremtidigt perspektiv, der beskrives henset til formuleringen? De budgetterede reinvesteringer omfatte de reinvesteringer, som vi forventer at foretage i det år, som specialtariffen vedrører. Den faktiske forrentning fastsættes på følgende måde: Anlæg anskaffet før 1/1 2018 forrentes med den lange byggerente + 1% og anlæg anskaffet efter d. 1/1 2018 forrentes med WACC'en (PT 3,66%)

Afslutningsvis beregnes tillægget ved at dividere totalomkostninger med den forventede leverede mængde til kundegruppen.

Ovennævnte metode tager udgangspunkt i de principper, der ligger til grund for fordelingen af omkostningerne i tarifmodel 2,0."

(Tekst markeret med rødt er spørgsmål fra Forsyningstilsynet, mens tekst markeret med blå er svar fra N1 A/S)

SAGENS PARTER

På anmeldelsestidspunktet har N1 til Forsyningstilsynet oplyst, at det alene er virksomheden Aalborg Portland, der vil blive omfattet af den anmeldte, nye køberkategori.

Efter det oplyste har N1 cirka 30 kunder tilsluttet på A-Lav-niveau. Aalborg Portland adskiller sig dog fra de øvrige kunder på det pågældende niveau ved at have et væsentligt større forbrug.

Tilsynet har på den baggrund vurderet, at de øvrige kunder tilsluttet på det pågældende niveau ikke har den nødvendige væsentlige og individuelle interesse.

Forsyningstilsynet har endvidere overvejet om andre kunder, herunder de tre kunder, som netvirksomheden har oplyst er indplaceret som "A-Høj kunder" har den fornødne væsentlige og individuelle interesse i afgørelsen og dermed også er parter i sagen. Forsyningstilsynet har vurderet, at de øvrige kunder ikke har den nødvendige væsentlige og individuelle interesse. Forsyningstilsynet har særligt lagt vægt på, at der kun forventes relativt uvæsentlige forhøjelser af tariffen.

HØRING

Et udkast til nærværende afgørelse er den 17. juni 2021 sendt i høring hos parterne med frist svar for hørings svar senest den 1. juli 2021.

N1 A/S
Edison Park 1,
6715 Esbjerg
CVR-nr. 25 15 41 50

Aalborg Portland A/S,
Rørdalsvej 44,
9220 Aalborg Øst
CVR-nr. 36 42 81 12

Fristen for Aalborg Portland A/S' hørings svar blev efter anmodning af flere omgange fra Aalborg Portland udsat til den 25. august 2021.

Forsyningstilsynet har den 1. juli 2021 modtaget et høringssvar fra N1 A/S, som er fremkommet med bemærkninger af primært redaktionel karakter. Forsyningstilsynet er enig i hovedparten af de fremsendte bemærkninger, som har givet Forsyningstilsynet anledning til at foretage mindre præciseringer i afgørelsen. Blandt andet er det i overensstemmelsen med N1 A/S partshøringssvar ved beskrivelsen af kriterierne for at blive omfattet af den nye kundekategori blevet tilføjet "som er opgjort ved den mængde el, der trækkes fra det kollektive elnet". Dette gør sig gældende på side 1 og 27.

Afslutningsvis har N1 bemærket, at teksten på side 12, 23 og 25 i afgørelsen bør tilrettes, således at det stemmer overens med formuleringen:

"Det er alene den leverede mængde af kWh der flyttes til A-høj, omkostningerne holdes ude. Omkostningerne henføres efterfølgende til special tariffen (tillægget). Det betyder samtidig at A-høj tariffen er uændret. Se anmeldelsen side 5 til 6."

N1 fremhæver, at der ud fra de ovennævnte sidetal (12, 23 og 25) er tale om følgende tekst:

Side 12:

"Forsyningstilsynet har endvidere overvejet om andre kunder, herunde de tre kunder, som netvirksomheden har oplyst er indplaceret som "A-høj kunder", der forventes at få en mindre forholdsvis af tarifferne som følge af opretteæsen af den nye køberkategori",

Side 23:

"...og har oplyst, at både omkostninger og leverede mængder til kunden er indregnet i modellen, som om de var A-høj kunder. Det betyder, at både omkostninger og leverede mængder, der kan henføres direkte til kunden er fratrukket kategorien A-lav og tillagt kategorien for A-høj kunder."

Og side 25:

"N1 har oplyst, at både omkostninger og leverede mængder til den pågældende kunde er indregnet i modellen, som om de var A-høj kunder. Det betyder, at både omkostninger og leverede mængder, der kan henføres direkte til denne kunde, er fratrukket kategorien A-lav og tillagt i kategorien for A-høj kunder."

Forsyningstilsynet bemærker hertil, at formuleringen er ændret i overensstemmelse med det af N1 anførte i forhold til side 23 og 25, mens formuleringen på side 12 er blevet tilrettet.

Forsyningstilsynet har derudover også modtaget høringssvar fra Aalborg Portland A/S, der ikke havde bemærkninger til det fremsendte udkast til afgørelse.

RETSGRUNDLAG

Lovgivningen:

Elforsyningslovens² formål er at sikre, at elforsyningen tilrettelægges og gennemføres i overensstemmelse med blandt andet hensynet til samfundsøkonomi, jf. elforsyningslovens § 1:

§ 1. Lovens formål er at sikre, at landets elforsyning tilrettelægges og gennemføres i overensstemmelse med hensynet til forsyningssikkerhed, samfundsøkonomi, miljø og forbrugerbeskyttelse. Loven skal inden for denne målsætning sikre forbrugerne adgang til billig elektricitet og fortsat give forbrugerne indflydelse på forvaltningen af elsektorens værdier.

Stk. 2. Loven skal i overensstemmelse med de i stk. 1 nævnte formål særligt fremme en bæredygtig energianvendelse, herunder ved energibesparelser og anvendelse af kraftvarme, vedvarende og miljøvenlige energikilder, samt sikre en effektiv anvendelse af økonomiske ressourcer og skabe konkurrence på markeder for produktion og handel med elektricitet.

Netvirksomheder skal stille deres ydelser til rådighed for elforbrugere på gennemsigtige, objektive, rimelige og ikkediskriminerende vilkår, jf. § 6 d i elforsyningsloven. Kravet om gennemsigtighed skal sikre elforbrugere adgang til oplysninger om forudsætningerne for netvirksomhedernes prissætning og tarifiering.

Elforsyningslovens § 69, stk. 1, bestemmer, at netvirksomhederne er underlagt en økonomisk indtægtsrammeregulering med henblik på dækning af netvirksomhedens omkostninger ved en effektiv drift af den bevillingspligtige aktivitet og forrentning af den investerede kapital. Indtægtsrammen er et samlet beløb, som priserne skal fastsættes indenfor, mens selv prisfastsættelsen for netvirksomhedernes ydelser sker efter bestemmelserne i elforsyningslovens § 73 og § 73 a og elmarkedsforordningens artikel 18.

Netvirksomhederne skal fastsætte sine priser efter rimelige, objektive og ikke-diskriminerende kriterier for, hvilke omkostninger, som de enkelte køberkategorier giver anledning, jf. elforsyningslovens § 73, stk. 1, der er sålydende:

§ 73. De kollektive elforsyningsvirksomheders prisfastsættelse af deres ydelser efter §§ 69-71 skal ske efter rimelige, objektive og ikkediskriminerende kriterier for, hvilke omkostninger de enkelte køberkategorier³ giver anledning til i overensstemmelse med artikel 18 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning om det indre marked for elektricitet. Prisdifferentiering på baggrund af en geografisk afgrænsning er kun tilladt i særlige tilfælde.

I lovbemærkningerne til bestemmelsen fremgår, at der ved køberkategorier tænkes på forskellige grupper af aftagere defineret ud fra størrelsen og karakteren af forbruget:

"...

Den foreslåede bestemmelse i stk. 1, 1. pkt., indebærer, at priserne for de kollektive elforsyningsvirksomheders ydelser skal fordeles på køberne af ydelserne til rimelige, objektive og ikkediskriminerende kriterier, således at der ikke kan krydssubsidieres til fordel for bestemte kategorier. Ved kategorier tænkes på grupper af aftagere defineret ud fra størrelsen og karakteren af forbruget og ikke på geografisk afgrænsede grupper, jf. stk. 1, 3. pkt. Hensigten med bestemmelsen er, at det

---

² Lovbekendtgørelse nr. 984 af 12. maj 2021 af lov om elforsyning

skal være muligt at prisdifferentiere ud fra bestemte brugergruppers forbrug, f.eks. differentiering mellem industrielle aftagere med et stort forbrug og private **husstande** med et mindre forbrug. Bestemmelsen skal forstås således, at der ved køberkategorier tænkes på forskellige grupper af aftagere defineret ud fra størrelsen og karakteren af forbruget og ikke på geografisk afgrænsede grupper. Princippet i § 73 i lov om elforsyning er, at prisen for elektricitet skal fastsættes med udgangspunkt i omkostningerne til levering af elektricitet til de pågældende kunder. [...]

Artikel 18 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning om det indre marked for elektricitet (herefter benævnt som elmarkedsforordningen), Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2019/943 af 5. juni 2019 om det indre marked for elektricitet (omarbejdning) indeholder tillige en række betingelser for fastsættelsen af priser for adgangen til og brugen af net. Elforsyningslovens bestemmelser om fastsættelse af priser skal derfor fortolkes og anvendes i overensstemmelse hermed, jf. også henvisningen til forordningen i elforsyningslovens § 73, stk. 1. Artikel 18 er sålydende:

Artikel 18

Afgifter for netadgang samt brug og styrkelse af net

1. Afgifter, der opkræves af netoperatører for adgang til net, herunder afgifter for tilslutning til net, afgifter for brugen af net og i givet fald afgifter i tilknytning til styrkelse af net, skal afspejle omkostningerne, være gennemsigtige, tage hensyn til behovet for netsikkerhed og fleksibilitet og afspejle de faktiske omkostninger, for så vidt disse svarer til en effektiv og strukturelt sammenlignelig netoperatørs omkostninger og anvendes uden forskelsbehandling. Disse afgifter omfatter ikke ikkerelaterede omkostninger, der støtter ikkerelaterede politiske målsætninger.

Uden at det berører artikel 15, stk. 1 og 6, i direktiv 2012/27/EU og kriterierne i bilag XI til nævnte direktiv, skal den metode, der anvendes til at bestemme netafgifterne, på neutral vis understøtte systemets samlede effektivitet på længere sigt i kraft af prissignaler til kunder og producenter og navnlig anvendes på en måde, der ikke indebærer positiv eller negativ forskelsbehandling mellem produktion forbundet på distributionsniveauet og produktion forbundet på transmissionsniveauet. Netafgifterne må hverken indebære positiv eller negativ forskelsbehandling af energilagring eller aggregering og må ikke virke hæmmende for egenproduktion, egetforbrug eller deltagelse i fleksibelt elforbrug. Uden at det berører denne artikels stk. 3, må disse afgifter ikke være afstandsrelaterede.

2. Tarifmetoder skal afspejle transmissionssystemoperatørers og distributionssystemoperatørers faste omkostninger og tilvejebringe passende incitamenter til transmissionssystemoperatører og distributionssystemoperatører på både kort og lang sigt for at øge effekten, herunder energieffektiviteten, fremme markedsintegrationen og forsyningsikkerheden, understøtte effektive investeringer, understøtte de dermed forbundne forskningsaktiviteter og lette innovationen i forbrugeres interesse inden for områder såsom digitalisering, fleksibilitetsydelse, og samkørlingslinjer.

3. Størrelsen af producenttariffer eller slutkundetariffer eller begge skal, hvor det er hensigtsmæssigt, udsende lokaliseringsbestemte signaler på EU-plan og tage hensyn til omfanget af nettab og kapacitetsbegrænsninger og investeringsomkostninger for infrastrukturen.

4. Ved fastsættelse af afgifterne for netadgang skal følgende tages i betragtning:

- a) betalinger og indtægter, der skyldes ordningen for kompensation mellem transmissionssystemoperatører
- b) de faktisk foretagne og modtagne betalinger samt betalinger forventet for fremtidige perioder, skønnet på baggrund af tidligere perioder.

5. Fastsættelse af afgifterne for netadgang i henhold til denne artikel berører ikke afgifter i forbindelse med håndtering af kapacitetsbegrænsninger som omhandlet i artikel 16.

6. Der lægges ikke nogen særlig netafgift på individuelle transaktioner med henblik på budområdeoverskridende handel af elektricitet.

7. Distributionstariffer skal afspejle omkostninger under hensyntagen til systembrugeres, herunder aktive kunders, brug af distributionsnettet. Distributionstariffer kan indeholde elementer med

relation til nettilslutningsmuligheder og kan differentieres på grundlag af systembrugerens forbrugs- eller produktionsprofiler. Hvor medlemsstaterne har iværksat indførelsen af intelligente målersystemer, skal de regulerende myndigheder overveje tidsdifferentierede nettariffer, når de fastsætter eller godkender transmissions- og distributionstariffer eller metoder for disse, i overensstemmelse med artikel 59 i direktiv (EU) 2019/944, og tidsdifferentierede nettariffer kan, hvor det er hensigtsmæssigt, indføres til at afspejle anvendelsen af nettet på en for slutkunden gennemsnitlig, omkostningseffektiv og forudsigelig måde.

8. Distributionstarifmetoder skal give distributionssystemoperatører incitamentter med henblik på den mest omkostningseffektive drift og udvikling af deres net, herunder gennem indkøb af ydelser. De regulerende myndigheder anerkender til dette formål relevante omkostninger som berettigede, medtager disse omkostninger i distributionstariffer og kan indføre præstationsmål for at give distributionssystemoperatører incitamentter til at forøge deres nets effektivitet, herunder gennem energieffektivitet, fleksibilitet og udvikling af intelligente net og intelligente målersystemer.

9. For at afbøde risikoen for opsplitning af markedet forelægger ACER senest den 5. oktober 2019 en rapport om bedste praksis for metoderne for transmissions- og distributionstariffer, idet der tages hensyn til særlige nationale forhold. Den pågældende rapport om bedste praksis behandler mindst:

- a) den tarifkvotient, der gælder for producenter, og tariffer for slutkunder
- b) de omkostninger der skal dækkes af tariffer
- c) tidsdifferentierede nettariffer
- d) lokaliseringsbestemte signaler
- e) forholdet mellem transmission- og distributionstariffer
- f) metoder til sikring af gennemsnitlighed i forbindelse med tariffastsættelse og -struktur
- g) grupper af netbrugere, der er omfattet af tariffer, herunder, hvor det er relevant, disse gruppers kendetegn, forbrugsmønstre og enhver tariffritagelse
- h) tab i høj-, mellem- og lavspændingsnet.

ACER ajourfører sin rapport om bedste praksis mindst hvert andet år.

10. De regulerende myndigheder tager behørigt hensyn til rapporten om bedste praksis, når de fastsætter eller godkender transmissions- og distributionstariffer eller metoderne herfor i overensstemmelse med artikel 59 i direktiv (EU) 2019/944.

Den i artikel 18, stk. 9, omtalte rapport fra ACER er senest udgivet i februar 2021⁴.

Henvisningen i elforsyningslovens § 73, stk. 1, til elmarkedsforordningen er indsat i elforsyningsloven ved lov nr. 2196 af 29. december 2020 om ændring af lov om elforsyning. Af ændringsloven fremgår, at elmarkedsforordningens artikel 18 fastsætter nærmere bestemmelser om, hvorledes prisfastsættelsen af de kollektive elforsyningsvirksomheders ydelse skal ske, og ændringen præciserer, at der i medfør af elmarkedsforordningens artikel 18 skal tages stilling til flere forhold ved fastsættelsen af nye metodeanmeldelser end hvad der følger af elforsyningslovens bestemmelser. Dette kan betyde, at fordelingen af prisen, herunder tariffen på de forskellige køberkategorier efter en ny metodeanmeldelse efter elmarkedsforordningens artikel 18, kan variere fra fordelingen i dag.

Af de almindelige bemærkninger til ændringsloven fremgår blandt andet:

Baggrunden for den foreslåede indsættelse af en henvisning til elmarkedsforordningens artikel 18 i § 73, stk. 1, 1. pkt., er, at elmarkedsforordningens artikel 18 fastsætter nærmere bestemmelser

---

⁴ https://www.acer.europa.eu/Official_documents/Acts_of_the_Agency/Publication/ACER%20Report%20on%20D-Tariff%20Methodologies.pdf

om, hvorledes prisfastsættelsen af de kollektive elforsyningsvirksomheders ydelse skal ske. Ved indsættelse af en henvisning til artikel 18 i elmarkedsforordningen, gøres det således klart, at den nærmere regulering af prisfastsættelsen reguleres ved elmarkedsforordningen. [...]

Ved den foreslåede ændring forventes det, at de kollektive elforsyningsvirksomheders priser, herunder tariffer i høj grad vil bestå uændret. Ændringen vil betyde, at der som følge af elmarkedsforordningens artikel 18, vil skulle tages stilling til flere forhold ved fastsættelsen af nye metodeanmeldelser. Dette kan betyde, at fordelingen af prisen, herunder tariffen på de forskellige køberkategorier efter en ny metodeanmeldelse efter elmarkedsforordningens artikel 18, kan variere fra fordelingen i dag.

[...]

3.8.3. Klima-, Energi- og Forsyningsministeriets overvejelser

Artikel 18 i elmarkedsforordningen, reguleres til dels ved § 73 i lov om elforsyning.

Efter EUF-Traktatens artikel 288, er en forordning almengyldig og umiddelbart gældende i hver medlemsstat og må ikke gennemføres i national ret.

Da forordninger er umiddelbart gældende i medlemsstaterne, skal de anvendes i deres EU-retlige form og må derfor af medlemsstaten ikke inkorporeres eller omskrives. Imidlertid kan det i et tilfælde, hvor anvendelsen af en EU-retlig ordning beror på et samvirke mellem både EU-ret og national ret, være i overensstemmelse med EU-retten at gengive visse dele af forordningen i national ret. En gengivelse skal dog gøre det klart, at indholdet af den nationale retsakt stammer fra en forordning.

For at sikre overholdelse af EUF-Traktatens artikel 288 foreslås dele af § 73, stk. 1 i lov om elforsyning ophævet og der foreslås indsat en henvisning i § 73, stk. 1, til elmarkedsforordningens artikel 18.

Ved den foreslåede ændring forventes det, at de kollektive elforsyningsvirksomheders priser, herunder tariffer i høj grad vil bestå uændret. Ændringen vil betyde, at der som følge af elmarkedsforordningens artikel 18, vil skulle tages stilling til flere forhold ved fastsættelsen af nye metodeanmeldelser. Dette kan betyde, at fordelingen af prisen, herunder tariffen på de forskellige køberkategorier efter en ny metodeanmeldelse efter elmarkedsforordningens artikel 18, kan variere fra fordelingen i dag.

3.8.4. Den foreslåede ordning

Det foreslås, at § 73, stk. 1, 2. pkt., i lov om elforsyning, ophæves. Herved sikres, at der ikke i national ret er bestemmelser, som er i strid med eller regulerer samme forhold, som elmarkedsforordningen. Derudover foreslås indsat en henvisning til elmarkedsforordningens artikel 18, hvor der er et samspil mellem denne bestemmelse og § 73 i lov om elforsyning, hvorved det gøres klart, at den nærmere regulering af tariffer/priser reguleres ved elmarkedsforordningen.

Netvirksomhederne skal udarbejde og offentliggøre metoder for prisfastsættelsen af deres ydelser. Metoderne skal anmeldes til og godkendes af Forsyningstilsynet, inden metoderne må anvendes af netvirksomhederne. Formålet med godkendelse er at sikre, at metoderne og prisfastsættelsen er i overensstemmelse med elforsyningslovens regler.

Af elforsyningsloven § 76, stk. 1, nr. 1, fremgår følgende:

§ 76. De kollektive elforsyningsvirksomheder skal til Forsyningstilsynet anmelde
1) de metoder, der anvendes til at beregne eller fastsætte betingelser og vilkår for adgang til transmissions- og distributionsnet, herunder tariffer, jf. § 73 a.

Af elforsyningsloven § 73 a fremgår følgende:

§ 73 a. Priser og betingelser for anvendelse af transmissions- og distributionsnet fastsættes af de kollektive elforsyningsvirksomheder efter offentliggjorte metoder, som er godkendt af Forsyningstilsynet.

Stk. 2. [...]

Stk. 3. Klima-, energi- og forsyningsministeren kan fastsætte regler om indholdet af de metoder, der anvendes til at beregne eller fastsætte betingelser og vilkår, herunder tariffer.

Klima-, energi- og forsyningsministeren har med hjemmel i elforsyningslovens § 73 a, stk. 3, fastsat nærmere regler om netvirksomheders metoder for prisfastsættelse i metodebekendtgørelsen⁵.

Efter metodebekendtgørelsens §§ 1, 2 og 4 skal netvirksomhederne anmelde sine metoder for prisfastsættelse til forudgående godkendelse hos Forsyningstilsynet. Netvirksomhederne kan i deres anmeldelse basere sig på standardiserede metoder, der er endeligt fastlagt i branchevejledninger.

Energibranchens organisationer kan udarbejde de ovenfor omtalte branchevejledninger, som netvirksomhederne kan basere sine metodeanmeldelser på. Forsyningstilsynet fører tilsyn med sådanne branchevejledninger i medfør af elforsyningslovens § 73 b, der er sålydende:

§ 73 b. Energibranchens organisationer kan udarbejde standardiserede vejledninger om fastsættelse af tariffer og betingelser m.v. for net- og transmissionsvirksomhedernes ydelser. Forsyningstilsynet fører tilsyn med sådanne standardiserede vejledninger efter regler fastsat af tilsynet.

Et eksempel på en branchevejledning er Dansk Energis tarifberegningsmodel "Tarifmodel 2.0"⁶, som mange netvirksomheder har baseret deres tarifieringsmetoder på.

Administrativ praksis:

Energitilsynet har ved tilkendegivelse af 23. juni 2015 taget Dansk Energi tarifieringsmodel (branchevejledning) Tarifmodel 2.0 til efterretning. Af tilkendegivelsen, side 2, fremgår blandt andet:

"En korrekt anvendelse af den nye tarifieringsmodel vil føre til tariffer, der er forenelige med kravene i elforsyningslovens § 73, og modellen tages derfor til efterretning i medfør af elforsyningslovens § 73 b."

Om inddeling af kunderne i køberkategorier udtalte Energitilsynet følgende:

"114. Dansk Energi anmelder, at kundekategoriseringen som udgangspunkt sker ud fra kundernes nettilslutningspunkt, men at der forårsaget af de konkrete fysiske forhold og hensynet til omkostningseffektivitet i enkelte tilfælde vil kunne afviges fra denne hovedregel.

115. Sekretariatet for Energitilsynet finder, at det er vigtigt med objektive kriterier for kundekategorisering, men anerkender, at der kan være situationer, hvor det er hensigtsmæssigt at afvige fra de overordnede principper. Dette kunne f.eks. være i tilfælde af, at en kunde af nettekniske eller omkostningseffektivitetsårsager er tilsluttet på 0,4 kV-nettet, men hvor kunden har et effekttræk sva-

---

⁵ Bekendtgørelse nr. 1085 af 20. september 2010 om netvirksomheders, regionale transmissionsvirksomheders og Energinet.dk's metoder for fastsættelse af tariffer m.v.

⁶ Tarifmodel 2.0 er nærmere beskrevet på Dansk Energis hjemmeside: <https://www.danskeenergi.dk/vejledning/nettariffer-gebyrer/tarifmodel-20>

rende til en B kunde (normalt tilsluttet på 10 kV-niveau). I en sådan situation forekommer det rimeligt, at kunden kategoriseres som B-kunde, selvom nettilslutningspunktet tilsiger noget andet, idet dette vil sikre, at ens kunder tariferes ens, dvs. sikrer en rimelig, objektiv og ikke-diskriminerende tarifiering.

116. Sekretariatet for Energitilsynet finder således, at en kundekategorisering baseret på kundernes nettilslutningspunkt, men med mulighed for afvigelser for at sikre ens tarifiering af ens kunder er i overensstemmelse med elforsyningslovens § 73. Sekretariatet for Energitilsynet bemærker dog også, at netselskaberne skal være i stand til at begrunde en afvigelse fra de overordnede principper både overfor de berørte kunder og overfor Energitilsynet."

Forsyningstilsynet har i afgørelse 19. december 2019 ("Danish Crown-sagen" - j.nr. 18/06517) vedrørende Evonets metodeanmeldelse om oprettelse af en ny kundekategori udtalt følgende:

"Forsyningstilsynet vurderer med denne afgørelse, at den ansøgte metode er i overensstemmelse med bestemmelserne i elforsyningslovens § 73. Det betyder, at prisfastsættelse af Evonets ydelser sker efter rimelige, objektive og ikkediskriminerende kriterier for, hvilke omkostninger de enkelte køberkategorier giver anledning til."

Forsyningstilsynet har i begrundelsen for afgørelsen blandt andet anført følgende:

"[...]

- *De 9 kunder adskilles fra de øvrige B-lav kunder:* De 9 kunder, der udskilles fra de øvrige B-lav kunder og placeres i en ny særskilt kundekategori, adskiller sig fra de øvrige B-lav kunder ved at have en større leveret mængde elektricitet, jf. figur 2 i sagsfremstillingen.
- *Tariffens størrelse i den nye kategori fastsættes, så den dækker Evonets omkostninger til at netop denne gruppe af kunder:* Kunder placeret i kundekategorien "B lav-20 GWh" betaler i udgangspunktet samme basistarif som A-lav. Kunder i B-lav 20 GWh betaler herudover et tillæg til basistarriffen fordi de i modsætning til A-lav kunder ikke selv ejer ledningsanlæggene fra tilslutningspunktet i det kollektive net og frem til kundens forbrugssted. På den måde opkræves Blav 20 GWh kunderne en rimelig tarif i forhold til de omkostninger, de giver anledning til.

[...]

- *Evonet har et krav om, at kunderne i kategorien "B Lav 20 GWh" skal have deres forbrug samlet på én eller flere tilstødende matrikler:* Det er Forsyningstilsynets vurdering, at problemstillingen omkring tilslutningspunkt er særlig relevant i de tilfælde, hvor der er tale om en samlet fysisk tilslutning med et højt forbrug. Hvis der var et højt forbruget, som ikke var samlet på et afgrænset fysisk område, ville der være flere, uafhængige tilslutningssteder. Vurderingen af det enkelte tilslutningssted bør således ske enkeltvist for hvert tilslutningssted ud fra de konkrete fysiske rammer. Det er således Forsyningstilsynets vurdering, at det er et rimeligt krav, at kunderne skal have deres samlede forbrug samlet på én eller flere tilstødende matrikler.
- *Den fastsatte grænse på 20 GWh er sagligt begrundet.* Evonet anfører, at grænsen på 20 GWh er fastsat på baggrund af oplysninger, som Evonet har indsamlet om A lav kunders årsforbrug i en række andre netvirksomheder. Figur 3 ovenfor viser A-Lav kundernes årlige forbrug. Som det fremgår af sagsfremstillingen, har Evonet foretaget en beregning ud fra nogle forudsætninger om en typisk A-Lav kunde, der viser, at A-Lav kunder typisk har et forbrug på 20 GWh: A-Lav kunder tilsluttes direkte til en 60 kV station og belaster ifølge Evonet, som minimum transformeren på 60 kV stationen med det halve af transformerens mærkeeffekt, hvilket typisk er ca. 12 MW. Arbejdstiden i et normalt år ligger typisk på 1650 timer. Industrien har dog gennemsnitlig flere arbejdstimer, da flere har både aftenhold og natthold. Evonet vurderer selv, at en sådan kunde vil have kørende maskiner i 3300 timer. Når dette omsættes til et årligt energiforbrug for en stor kunde fås 19,8 GWh ($1/2 * 12MW * 3300$ timer). Grænsen på 20 GWh er derfor niveauet, hvor Evonet i dag vil overveje en A-lav tilslutning til kunden. Der er således tale om et teknisk udgangspunkt for beregningen af de 20 GWh som grænse. Forsyningstilsynet vurderer på den baggrund, at den fastsatte grænse på 20 GWh er et rimeligt skøn for grænsen mellem en typisk A-Lav og en typisk B-Lav kunde."

Juridisk litteratur:

I bogen "Elforsyningsloven med kommentarer" af Bent Ole Gram Mortensen (2. udgave, 2004, Jurist- og Økonomforlagets Forlag), fremgår på side 404 ff. følgende om netvirksomhedernes prisfastsættelse:

"[...]

Principper for prisfastsættelse

Det er de kollektive elforsyningsvirksomheder, der selv foretager prisfastsættelsen i overensstemmelse med principperne i §§ 69-72. Der er anmeldelseskrav knyttet hertil, jf. lovens § 76.

...

Det fremgår af lovens generelle bemærkninger (FT 1998-99, tillæg A, p. 5883) samt lovens § 73, at prisfastsættelsen i de kollektive elforsyningsvirksomheder, som defineret i lovens § 5, skal fastlægges efter rimelige og saglige kriterier, således at alle brugere af ydelser kommer til at bære deres andel af omkostningerne ved de pågældende ydelser (kostægthed). Derved søges kryds-subsidiering til fordel for bestemte kategorier af brugere hindret (FT 1998-99, tillæg A, p. 5883 og 5921).

...

Energitilsynet har i dets afgørelse af 27.05.2002 (NESA NaturStrøm) antaget, at bestemmelsen i § 73 indeholder et krav om *kostægthed* for de enkelte tariffer.

...

Forholdet mellem de enkelte forbrugere

Det generelle udgangspunkt er, at der skal være omkostningsægthed i forhold til de enkelte forbrugergrupper. Disse defineres på baggrund af størrelsen og karakteren af forbruget (...). I forhold til de enkelte forbrugere har forsyningsvirksomhederne adgang til at fastsætte *enhedstakster*, uanset at det kan føre til, at enkelte forbrugere kommer til at betale mere, end de omkostninger de giver anledning til.

...

I sager med mindre elforsyningsvirksomheder har der været sager om *atypiske forbrugere*. Det har drejet sig om enkelte storforbrugere, der ikke har kunne opnå lavere pris pr. kWh. I disse sager har ankenævnet fastslået, at manglende omkostningsægthed i forhold til disse atypiske storforbrugere var urimeligt efter den tidligere gældende elforsyningslov. [...]"

FORSYNINGSTILSYNETS BEGRUNDELSE FOR AFGØRELSEN

Det er netvirksomhederne, der selv fastsætter priser og tariffer for ydelser, der omfattes af bevillingerne, i overensstemmelse bestemmelserne i § 69, stk. 1, og § 73, stk. 1, i elforsyningsloven samt artikel 18 i elmarkedsforordningen.

Prisfastsættelsen for anvendelse af distributionsnettet sker efter metoder, som netvirksomheden udarbejder og offentliggør, og som skal godkendes af Forsyningstilsynet inden netvirksomhederne må anvende metoderne, jf. elforsyningslovens § 73 a, stk. 1, samt metodebekendtgørelsens § 1, stk. 2. Ved at offentliggøre metoderne opfylder netvirksomhederne samtidig sin forpligtelse til at stille sine ydelser til rådighed for elforbrugere på gennemsigtige vilkår, jf. elforsyningslovens § 6 d. Netvirksomhederne skal derfor til Forsyningstilsynet anmelde de metoder, der anvendes til at beregne eller fastsætte tariffer, jf. § 76, stk. 1, nr. 1, i elforsyningsloven.

Formålet med at indhente Forsyningstilsynets forudgående godkendelse er at sikre, at metoderne og prisfastsættelsen for de bevillingspligtige ydelser er i overensstemmelse med elforsyningslovens regler.

Udgangspunktet for Forsyningstilsynets stillingtagen til en anmeldt metode er elforsyningslovens § 73, stk. 1, hvoraf det følger, at netvirksomhedernes prisfastsættelse skal ske efter rimelige, objektive og ikkediskriminerende kriterier for, hvilke omkostninger de enkelte køberkategorier giver anledning til i overensstemmelse med elmarkedsforordningens artikel 18. Den overordnede bestemmelse i artikel 18, stk. 1, medfører, at netvirksomhedernes prisfastsættelse skal være gennemsigtig, tage hensyn til behovet for netsikkerhed og afspejle de faktiske omkostninger, for så vidt disse svarer til en effektiv og strukturelt sammenlignelig netvirksomheds omkostninger. Forordningen fastlægger dermed et krav om en omkostningsægte tarifiering, der også følger af elforsyningslovens § 73, stk. 1

Formålet er, at alle brugere af netvirksomhedens ydelser kommer til at bære deres andel af omkostningerne ved de pågældende ydelser (kostægthed), og at der sker en ens tarifiering af ens kunder. Forsyningstilsynet godkender en anmeldt metode for en netvirksomheds tarifiering (prisfastsættelse), hvis Forsyningstilsynet vurderer, at en korrekt anvendelse af metoden vil føre til en prisfastsættelse i overensstemmelse med elforsyningslovens og elmarkedsforordningens regler.

Det vil være muligt for netvirksomhederne at fastsætte flere forskellige tarifieringsmetoder, som hver især vil kunne opfylde de overordnede kriterier i elforsyningslovens § 73, stk. 1. Netvirksomhederne har således vide rammer for at fastsætte sine tarifieringsmetoder. Forsyningstilsynet tager stilling til de metoder for prisfastsættelse, herunder tarifiering, som netvirksomhederne anmelder til Forsyningstilsynet til godkendelse, jf. elforsyningslovens § 76, stk. 1, nr. 1, jf. § 73 a.

Nedenfor tager Forsyningstilsynet stilling til den af N1 anmeldte tarifieringsmetode, som denne sag drejer sig om.

N1 oplyser i metodeanmeldelsen, at den nye kundekategori "A-lav 200 GWh" vil være gældende for kunder, der fysisk er tilsluttet distributionsnettet som A-lav kunder, og som opfylder to nærmere kriterier.

Indledningsvist bemærker Forsyningstilsynet, at hovedreglen i Tarifmodel 2.0, som N1 følger i sin nuværende metodegodkendelse for tarifiering, er, at kunderne kategoriseres efter kundens fysiske tilslutningspunkt i elnettet, jf. punkt 4.2.1 og 4.2.2 i Tarifmodel 2.0. Kundens kategorisering kan således ændres til en anden køberkategori, hvis tilslutningspunktet ændres til et højere eller lavere spændingsniveau i elnettet.

Hovedreglen om, at kunden kategoriseres efter det fysiske tilslutningspunkt i elnettet kan dog i enkelte tilfælde undtagelsesvist fraviges som følge af konkrete nettekniske forhold og hensynet til omkostningseffektivitet således, at kunden får en anden kundekategori end, hvad ville følge af det fysiske tilslutningspunkt i elnettet, jf. punkt 4.2.3 i Tarifmodel 2.0, og Energitilsynets tilkendegivelse af 23. juni 2015, punkterne 114-116, om Tarifmodel 2.0. F.eks. vil en netvirksomhed, der har en kunde, som er tilsluttet i elnettet direkte i en 10/04 kV transformerstation på 0,4 kV siden, og som dermed efter

hovedreglen i Tarifmodel 2.0 vil være i køberkategorien B lav, i visse tilfælde kunne afvige fra hovedreglen og kategorisere kunden i en af de andre køberkategorier i Tarifmodel 2.0.

Tarifmodel 2.0 giver således netvirksomhederne mulighed for at tage visse individuelle hensyn ved køberkategoriseringen af den enkelte kunde, f.eks. ved atypiske kunder.

I den foreliggende sag har N1 dog valgt at anmelde en metode til Forsyningstilsynet, hvorefter der fortsat skal ske tarifiering af kunderne i overensstemmelse med Tarifmodel 2.0 men nu med en afvigelse om ændret køberkategorisering, idet der oprettes en yderligere køberkategori for visse storforbrugere, typisk industrikunder, der i dag er indplaceret i kundekategorien A-lav. Det drejer sig om en ny køberkategori, som N1 benævner "A-lav 200 GWh", og som angår kunder, der som følge af det fysiske tilslutningspunkt i elnettet ville være kategoriseret som A-lav kunde i Tarifmodel 2.0, men som følge af et stort årligt elforbrug, mindst 200 GWh, i stedet indplaceres i den nye køberkategori. Oprettelsen af den nye køberkategori vil for nu alene omfatte en kunde.

Med den anmeldte metode stiller N1 to kriterier for en ny kundekategori, der ikke fremgår af Tarifmodel 2.0's kundekategorisering, af storforbrugere, som i dag er A-lav kunder tilsluttet 10 kV-siden af 60/10 kV transformer:

1. Kundens årlige elforbrug, som opgjort ved den mængde el, der trækkes fra det kollektive elnet, er mindst 200 GWh, og
2. kundens forbrug er samlet på én eller flere tilstødende matrikler, hvorfra der aftages elektricitet til bygninger, der både har en brugsmæssig og geografisk sammenhæng.

N1 tager årligt stilling til, hvilke nuværende og fremtidige kunder, der opfylder betingelserne, herunder betingelsen om et årligt forbrug på mindst 200 GWh, for at være omfattet af den nye køberkategori. N1 vil herefter have følgende syv køberkategorier: De fem køberkategorier, der følger af Tarifmodel 2.0 (A-høj, A-lav, B-høj, B-lav 20 GWh, B-lav og C) samt den nye køberkategori "A-lav 200 GWh".

Nedenfor vurderer Forsyningstilsynet den anmeldte tarifieringsmetode i forhold til, at prisfastsættelsen for netvirksomhedernes ydelser skal ske efter rimelige, objektive og ikkediskriminerende kriterier for, hvilke omkostninger de enkelte køberkategorier giver anledning til, jf. elforsyningslovens § 73, stk. 1, med henblik på stillingtagen til, om metoden kan godkendes, jf. elforsyningslovens § 73 a, stk. 1, og artikel 18 i elmarkedsforordningen.

Forsyningstilsynet vurderer, at den anmeldte tarifieringsmetode er i overensstemmelse med bestemmelserne i elforsyningslovens § 73, stk. 1, samt elmarkedsforordningens artikel 18. Det betyder, at tarifieringen for anvendelsen af N1's distributionsnet sker efter rimelige, objektive og ikkediskriminerende kriterier for, hvilke omkostninger de enkelte køberkategorier giver anledning til i overensstemmelse med elmarkedsforordningens artikel 18. Forsyningstilsynet godkender derfor den anmeldte metode, jf. elforsyningslovens § 73 a, stk. 1.

I det følgende gennemgås de forhold, som Forsyningstilsynet har lagt vægt på i sin vurdering, jf. § 73 a, stk. 1, jf. § 73, stk. 1, i elforsyningsloven og artikel 18 i elmarkedsforordningen.

Rimelige kriterier

Prisfastsættelsen skal ske efter rimelige kriterier for, hvilke omkostninger de enkelte køberkategorier giver anledning til, jf. § 73, stk. 1, i elforsyningsloven. Ved køberkategorier tænkes på forskellige grupper af kunder defineret ud fra størrelsen og karakteren af forbruget, jf. lovbemærkningerne til § 73, stk. 1, i elforsyningsloven.

Der kan være forhold i forbindelse med indførelse af en køberkategori, som umiddelbart taler for, at indførelse af en ny køberkategori er rimelig, ligesom der kan være forhold, som umiddelbart taler imod, at ændringen er rimelig. Forsyningstilsynet anlægger en samlet vurdering heraf.

Nedenfor gennemgås nogle forhold, som taler for, at metoden til at fastsætte tariffen med indførelse af en ny køberkategori "A-lav 200 GWh" er rimelig:

- *Kunden, som aktuelt vil blive omfattet af den nye køberkategori, adskiller sig fra de øvrige A-lav kunder:*

Elforsyningslovens § 73, stk. 1, forudsætter, at netvirksomhedens kunder inddeles i køberkategorier. Det fremgår ikke af bestemmelsens ordlyd, hvorledes en køberkategori defineres. Det fremgår imidlertid af lovbemærkningerne til bestemmelsen, at der ved køberkategorier tænkes på grupper af kunder defineret ud fra størrelsen og karakteren af forbruget og ikke på geografisk afgrænsede grupper.

Forsyningstilsynet finder, at den kunde, der er en stor industrikunde (Danmarks største), og som i den anmeldte metode udskilles fra de øvrige A-lav kunder og placeres i en særskilt køberkategori, adskiller sig fra de øvrige A-lav kunder ved at have et markant større årligt elforbrug (leveret mængde elektricitet).

Forsyningstilsynet lægger således på baggrund af N1's oplysninger til grund, at der er cirka 30 kunder tilsluttet som "A-lav". Den A-lav kunde med et årligt forbrug på mere end 200 GWh har et årligt forbrug på ca. 325 GWh og adskiller sig således markant fra de øvrige A-lav kunder ved at have væsentlig større årligt forbrug af elektricitet. Denne kunde aftager ca. 550 pct. mere elektricitet end den næststørste kunde i kundekategorien A-lav.

Forsyningstilsynet lægger på baggrund af N1's oplysninger endvidere til grund, at kundens årlige store forbrug og effekttræk ville betyde, at kunden i dag ville være blevet tilsluttet i elnettet som A-høj kunde og ikke som A-lav kunde. Dette taler for, at kunden udskilles af køberkategorien A-lav og i tarifmæssig henseende ligestilles med A-høj kunder ved oprettelse af en ny køberkategori.

Et alternativ for kunden til den anmeldte metode ville være at gennemføre en ændring inden for Tarifmodel 2.0 af kundens fysiske tilslutningspunkt (tilkobling) i elnettet fra det nuværende, dvs. en fysisk ændring fra A-lav til A-Høj. Forsyningstilsynet finder dog på baggrund af netvirksomhedens oplysninger, at en sådan netteknisk ændring vil kræve

en samfundsøkonomisk u hensigtsmæssig dyr ombygning af elnettet, hvilket ikke ville være i overensstemmelse med målsætningen i elforsyningslovens § 1 om, at elforsyningen bør tilrettelægges og gennemføres i overensstemmelse med blandt andet hensynet til samfundsøkonomi.

Det er på denne baggrund Forsyningstilsynets vurdering, at ovennævnte forhold sagligt kan begrunde, at N1 opretter den nye kundekategori "A-lav 200 GWh".

- *Tariffens størrelse i den nye køberkategori fastsættes, så den dækker N1's omkostninger til at netop denne kunde:*

Kunden placeret i køberkategorien "A-lav 200 GWh" betaler i udgangspunktet samme basistarif som A-Høj kunder (fratrasket eventuel midlertidig tarifnedsættelse). Kunden i "A-lav 200 GWh" betaler herudover tillæg til dækning af N1's omkostninger til transformere og tilhørende felter, der forsyner denne kunde. N1 vurderer, at en sådan tarifiering sammensat af A-høj tarif og et tillæg er omkostningsægte tarifiering, der er i overensstemmelse med § 73, stk. 1, i elforsyningsloven.

N1 har i anmeldelsen beskrevet, hvorledes den nærmere beregning af tariffen foregår i modellen og har oplyst, at både omkostninger og leverede mængder til kunden er indregnet i modellen, som om de var A-Høj kunder. Det betyder, at både omkostninger og leverede mængder, der kan henføres direkte til kunden er fratrukket kategorien A-lav og tillagt i kategorien for A-Høj kunder. Dermed ændres både de direkte henførbare omkostninger og de fordelingsnøgler, der anvendes til at fordele de ikke-henførbare omkostninger. Herefter er der for A-lav 200 GWh kunden tillagt et tillæg, som svarer til omkostningerne, som disse kunder giver anledning til til forskel fra almindelige A-Høj kunder til dækning af N1's omkostninger til transformere og tilhørende felter, der forsyner denne kunde.

Forsyningstilsynet har gennemgået tarifieringsmetoden, herunder metoden for fastsættelse af ovennævnte tillæg til A-Høj tariffen, som N1's foreløbige beregninger viser vil udgøre 0,47 øre/kWh i den konkrete situation. I tillægget til A-Høj tariffen indgår efter metoden følgende omkostningselementer (tallene i parentes angiver N1's foreløbige beregninger af omkostningselementernes andel af det samlede estimerede tillæg på 0,47 øre/kWh):

- Nettab (estimeret til 0,14 øre/kWh)
- Afskrivninger og forrentning (estimeret til 0,28 øre/kWh)
- Drifts og vedligeholdelsesomkostninger (estimeret til 0,05 øre/kWh)

N1 har på Forsyningstilsynets forespørgsel nærmere specificeret den anmeldte tarifieringsmetode, jf. ovenfor i afsnittet om sagsfremstilling, og har oplyst, hvorledes omkostningselementerne, der tilsammen udgør tillægget til A-lav tariffen, nærmere beregnes i tarifieringsmetoden. På baggrund af N1's oplysninger lægger Forsyningstilsynet til grund, at tarifieringsmetode for omkostningselementerne, der tilsammen udgør tillægget til A-Høj tariffen, er således:

Ad nettab:

Forsyningstilsynet lægger på baggrund af N1's oplysninger om tariferingsmetoden til grund, at denne del af tillægget til A-høj tariffen, der tilsammen udgør A-lav tariffen 200 GWh tariffen, fastsættes ud fra en teoretisk beregning af nettabet i kWh baseret på de faktiske fysiske forhold. N1 anvender således det gennemsnitlige nettab 2016/17 (892.305 kWh). Det forventede nettab vil herefter blive gange med den budgetteret nettabspris. Det vil sige, at i forhold til de anmeldte tariffer for 2021, udgør betalingen til nettab i 60/10 transformere 0,1485 øre/kWh.

Forsyningstilsynet vurderer, at denne tariferingsmetode, som udgangspunkt er egnet til en omkostningsægte tarifiering i overensstemmelse med § 73, stk. 1, i elforsyningsloven og artikel 18 i elmarkedsforordningen. Forsyningstilsynet bemærker dog hertil, at hvis det mod forventning skulle vise sig, at der er enten systematiske eller betydelige forskelle på det forventede nettab og det faktiske nettab, vil der skulle ske en justering af metoden.

Ad afskrivninger:

Forsyningstilsynet lægger på baggrund af N1's oplysninger om tariferingsmetoden til grund, at denne del af tillægget til A-høj tariffen fastsættes som faktiske afskrivninger for de aktiver, der er omfattet af køberkategorien. Der tages hertil udgangspunkt i anlægskartoteket. I forbindelse med fastsættelsen tages der endvidere højde for reinvesteringer, således at eventuelle behov for at udskifte en større komponent eller forbedre anlægget (budgetterede reinvesteringer) vil forrentningen og afskrivningen indgå i beregningen af tillægget

Forsyningstilsynet vurderer, at dette er en omkostningsægte tarifiering i overensstemmelse med § 73, stk. 1, i elforsyningsloven og artikel 18 i elmarkedsforordningen. Forsyningstilsynet lægger vægt på, at kunden kommer til at betale de faktiske omkostninger til afskrivninger, som det fysiske tilslutningspunkt i elnettet rent faktisk giver anledning til.

Ad forrentning:

Forsyningstilsynet lægger på baggrund af N1's oplysninger om tariferingsmetoden til grund, at denne del af tillægget til A-høj tariffen fastsættes som forrentning af de aktiver, der er omfattet af køberkategorien, hvortil der tages højde for de budgetterede reinvesteringer. De budgetterede reinvesteringer omfatter reinvesteringer, som N1 forventer, at foretage i det år, som vedrører tillægget. Den faktiske forrentning fastsættes på følgende måde: Anlæg anskaffet før 1/1 2018 forrentes med den lange byggerente + 1% og anlæg anskaffet efter d. 1/1 2018 forrentes med WACC'en (PT 3,66%).

Ad drifts- og vedligeholdelsesomkostninger:

Forsyningstilsynet lægger på baggrund af N1's oplysninger om tariferingsmetoden til grund, at denne del af tillægget til A-høj tariffen fastsættes skønsmæssigt ud fra erfaringer og tidligere års omkostninger samt konkrete planlagte opgaver.

Forsyningstilsynet vurderer, at den valgte tarifieringsmetode som udgangspunkt er egnet til en omkostningsægte tarifiering i overensstemmelse med § 73, stk. 1, i elforsyningsloven og artikel 18 i elmarkedsforordningen.

Forsyningstilsynet vurderer således samlet, at en beregning af tillægget i overensstemmelse med tarifieringsmetoden vil være omkostningsægte, idet tillægget svarer til de specifikke mer- og mindre omkostninger, som den enkelte kunde i den nye køberkategori A-lav 200 GWh giver anledning til, når henses til, at det fysiske tilslutningspunkt i elnettet fortsat er på det spændingsniveau, som efter Tarifmodel 2.0 ellers ville have betydet, at kunden skulle have været indplaceret i køberkategorien A-lav.

Det følger endvidere af Energitilsynets tilkendegivelse af den 23. juni 2015 vedrørende Tarifmodel 2.0, at der kan afviges fra Tarifmodel 2.0's kundekategorisering, hvis det sikrer, at ens kunder tariferes ens.

Som anført ovenfor adskiller den pågældende kunde, der vil blive omfattet af den nye køberkategori, sig markant fra de øvrige A-lav kunder i forhold til det årlige elforbrug.

Forsyningstilsynet lægger på baggrund af N1's oplysninger til grund, at distributionsnettet historisk er konfigureret således, at den pågældende store industrikunde er tilsluttet som A lav-kunde, men at kunden i dag ville være blevet tilsluttet som A-Høj kunde, og således ville have haft tilnærmelsesvis samme tarifiering, som i den anmeldte tarifieringsmetode. N1 har således oplyst, at det ikke vil give samfundsøkonomisk mening at ændre tilslutningspunktet for den pågældende kunde.

Forsyningstilsynet vurderer på den baggrund, at den anmeldte køberkategorisering sikrer, at ens kunder tariferes ens. Der lægges i den forbindelse vægt på, at den pågældende kundes historisk betingede tilslutning og udvikling i elforbrug adskiller sig så markant fra de øvrige A-lav kunder.

- *Metoden til fastsættelse af tariffen for A-lav og B-lav kunder ændres ikke:*

Der bliver ikke ændret på metoden til fastsættelse af tariffen for de kunder, der også er placeret i køberkategorien A-lav efter introduktion af en ny køberkategori. Disse kunder vil dog opleve en forhøjelse af tariffen, fordi kunden, der rykkes til den nye køberkategori, har betalt en stor andel af de samlede omkostninger i køberkategorien A-lav.

N1 vil fortsat fastsætte abonnementer og tariffer ved at bruge Dansk Energis Tarifmodel 2.0 og dermed i udgangspunktet opfylder kravene i § 2 i metodebekendtgørelsen og § 73 i elforsyningsloven om fordeling af omkostninger på kundekategorier.

Det betyder, at tariffen for A lav-200 GWh kunder består af en A-Høj tarif fra Tarifmodel 2.0 (hvor tarifferne er genberegnet, således at det alene er den leverede mængde af kWh, der flyttes til A-høj). N1's omkostninger til transformere og tilhørende felter henføres efterfølgende til specialtariffen (tillægget). Dermed ændres både de direkte henførbare omkostninger og de fordelingsnøgler, der anvendes til at fordele de ikke-henførbare omkostninger. Herefter er der for A-lav 200 GWh kunderne tillagt et element til dækning af N1's omkostninger til transformere og tilhørende felter, der forsyner denne kunde.

Forsyningstilsynet vurderer på denne baggrund, at den pågældende industrikunde, der overflyttes til den nye køberkategori A-lav 200 GWh herved betaler en tarif, der svarer til de omkostninger, som kunden giver anledning til.

- *N1 opstiller to kriterier for de kunder, der indplaceres i den nye køberkategori "A-lav 200 GWh". Det ene kriterie er, at kunderne skal have et årligt elforbrug på mindst 200 GWh.*

Netvirksomheden har begrundet dette kriterie med følgende:

"En analyse over N1's A-lav kunder viser denne markante forskel mellem én kundes elforbrug (Aalborg Portland) og de øvrige A-lav kunders elforbrug. Nedenstående kurve viser, at kundens elforbrug er næsten 15 gange større end gennemsnittet på 22 GWh for de andre A-lav kunder. Illustrationen viser også den anmeldte grænse på 200 GWh for den nye kundekategori, som er fastsat til ca. 10 gange det gennemsnitlige forbrug for A-lav-kunder, hvilket vurderes at være en relevant grænse, som er udtryk for den markante forskel mellem A-lav og den nye kundekategori A-lav 200 GWh."

Der er således tale om et teknisk udgangspunkt for fastsættelsen af de 200 GWh som grænse, der udtrykker den markante forskel for den pågældende kundes forbrug i forhold til de øvrige kunder i den eksisterende køberkategori. Forsyningstilsynet vurderer på den baggrund, at den fastsatte grænse på 200 GWh er sagligt begrundet.

- *N1 opstiller to kriterier for de kunder, der indplaceres i den nye køberkategori A-lav 200 GWh. Det andet kriterie er, at kundens forbrug er samlet på én eller flere tilstødende matrikler, hvorfra der aftages elektricitet til bygninger, der både har en brugsmæssig og geografisk sammenhæng.*

Med hensyn til betingelsen om, at kunderne i kategorien "A-Lav 200 GWh" skal have deres forbrug samlet på én eller flere tilstødende matrikler, hvorfra der aftages elektricitet til bygninger, der både har en brugsmæssig og geografisk sammenhæng, er det Forsyningstilsynets vurdering, at hvis der var et højt forbrug, som ikke var samlet på et afgrænset fysisk område, ville det kræve flere tilslutningssteder, som ville være forbundet med øgede omkostninger for netvirksomheden. Ved at stille krav om, at forbruget afholdes inden for et samlet, afgrænset areal, vil den lavere tarif i den nye kundekategori kunne forsvares, idet netvirksomheden vil have færre omkostninger og afskrivninger til anlæg (f.eks. færre km kabel) til at levere forbruget på mindst 200 GWh. Det betyder, at kunder, der lever op til dette kriterie, også giver anledning til færre omkostninger for netvirksomheden. Det er således Forsyningstilsynets vurdering, at det er et rimeligt krav, at kunderne skal have deres forbrug samlet på én eller flere tilstødende matrikler hvorfra der aftages elektricitet til bygninger, der både har en brugsmæssig og geografisk sammenhæng.

I en vurdering af metodens rimelighed vurderer Forsyningstilsynet at følgende forhold umiddelbart kan tale imod, at metoden er rimelig:

- *De øvrige kunder i N1's bevillingsområde vil med indførelsen af den nye tarifieringsmetode, hvor der oprettes en ny køberkategori, opleve en prisstigning, uden at disse kunder selv giver anledning til det i form af et ændret forbrug eller på anden måde ændret adfærd.*

Kunden i den nye køberkategori A-lav 200 GWh vil få en lavere tarif end i køberkategorien A-lav. Et fald i tariffen for en kundegruppe medfører automatisk en stigning i tariffen for en anden kundegruppe, forudsat at netvirksomheden opkræver sin fulde indtægtsramme. Det betyder, at A-kunder, B-lav kunder og C-kunder hos N1 vil opleve en forhøjelse af tariffen ved oprettelsen af den nye køberkategori. Det skyldes, at kunden, der før var A-lav kunde, har betalt en stor andel af de omkostninger, som kunderne i A-lav gav anledning til.

På baggrund af N1's oplysninger om de indikative forhøjelser af tariffene lægger Forsyningstilsynet til grund, at der forventes prisstigninger til kunderne i de øvrige køberkategorier på 0,045 øre/kWh, hvilket for en husstand med et årligt forbrug på 4.000 kWh vil betyde en stigning på 2,27 kr. inkl. moms, hvilket svarer til en stigning på ca. 0,3 pct. For en storforbruger med et forbrug på et årligt forbrug på over 1 mio. kWh, vil det betyde en stigning på 454 kr. ekskl. moms, hvilket vil svare til en stigning på ca. 0,4 pct.

Forsyningstilsynet vurderer, at prisstigninger på dette niveau ikke er et udtryk for en væsentlig prisstigning. Forsyningstilsynet har også lagt vægt på, at prisstigninger under 10 pct. generelt ikke vurderes at være væsentlige i forhold til elleveringsbekendtgørelsens § 3 om varsling af prisstigninger på 10 pct. Forsyningstilsynet vurderer på denne baggrund, at den tarifmæssig konsekvens af oprettelse af den nye køberkategori ikke er urimelig også henset til, at der vil ske en mere omkostningsægte tarifiering af kunden i den nye køberkategori.

Ved en afvejning af ovennævnte forhold, der kan tale henholdsvis for og imod indførelse af den nye kundekategori A-lav 200 GWh, finder Forsyningstilsynet efter en samlet vurdering, at den anmeldte tarifieringsmetode med oprettelse af den nye køberkategori fører til, at N1's metode til prisfastsættelse af sine ydelser fortsat sker efter rimelige kriterier for, hvilke omkostninger de enkelte køberkategorier (kundekategorier) giver anledning til.

Objektive kriterier

Prisfastsættelsen skal ske efter objektive kriterier for, hvilke omkostninger de enkelte køberkategorier (kundekategorier) giver anledning til, jf. § 73, stk. 1, i elforsyningsloven.

Forsyningstilsynet bemærker, at den anmeldte metode med oprettelse af en ny køberkategori "A-lav 200 GWh" omfatter kunder, 1) hvis årlige elforbrug er mindst 200 GWh, som er opgjort ved den mængde el, der trækkes fra det kollektive elnet, og 2) er samlet på én eller flere tilstødende matrikler, hvorfra der aftages elektricitet til bygninger, der både har en brugsmæssig og geografisk sammenhæng. Begge disse kriterier er efter Forsyningstilsynets vurdering objektive og målbare. Forsyningstilsynet vurderer endvidere, at de to kriterier er relevante i forhold til at vurdere de enkelte kunders påvirkning af netvirksomhedens omkostninger og ikke angår andre uvedkommende forhold.

Ikke-diskriminerende kriterier

Prisfastsættelsen skal ske efter ikkediskriminerende kriterier for, hvilke omkostninger de enkelte køberkategorier (kundekategorier) giver anledning til, jf. § 73, stk. 1, i elforsyningsloven og artikel 18 i elmarkedsforordningen.

Forsyningstilsynet vurderer, at kriterierne for at kategorisere en kunde, som en "A-lav 200 GWh" kunde er ikkediskriminerende.

Forsyningstilsynet har lagt vægt på, at N1 vil indplacere alle kunder – eksisterende som nye kunder – i den nye køberkategori "A lav-200 GWh", hvis kunderne opfylder betingelserne herfor.

Forsyningstilsynet har endvidere lagt vægt på, at der ved oprettelse af en ny kundekategori alt andet lige sker en forskelsbehandling med hensyn til tarifiering mellem netvirksomhedens kunder. Det er i elforsyningslovens § 73, stk. 1, forudsat, at netvirksomheden kan opdele sine kunder i køberkategorier (kundekategorier). Denne forskelsbehandling ligger også indbygget i Tarifmodel 2.0's kundekategorisering, hvor C-kunder betaler en højere tarif end B- og A-kunder. Forskelsbehandlingen er dog sagligt begrundet. Årsagen til, at for eksempel C-kunder generelt betaler en højere tarif end B- og A-kunder, er, at C-kunder giver anledning til højere omkostninger for netvirksomheden end B- og A-kunder, jf. det såkaldte vandfaldsprincip. En forskelsbehandling, der er sagligt og rimelig begrundet i omkostningsforhold, er efter Forsyningstilsynets opfattelse ikke udtryk for en diskrimination i strid med kriteriet i elforsyningslovens § 73, stk. 1, om, at prisfastsættelsen skal ske efter ikkediskriminerende kriterier for, hvilke omkostninger de enkelte køberkategorier (kundekategorier) giver anledning til.

Da Forsyningstilsynet vurderer, at det er sagligt og rimeligt, at N1 opretter den nye køberkategori "A-lav 200 GWh", jf. nærmere ovenfor, er den anmeldte tarifieringsmetode baseret på ikkediskriminerende kriterier.

Forsyningstilsynet har overvejet, om det kan være udtryk for en diskrimination i strid med elforsyningslovens § 73, stk. 1, at en køberkategori alene omfatter ganske få kunder eller måske som i nærværende tilfælde kun en enkelt kunde. Baggrunden er, at det af lovbemærkningerne til elforsyningslovens § 73, stk. 1, fremgår, at der ved bestemmelsens begreb "køberkategorier" *"..tænkes på grupper af aftagere defineret ud fra størrelsen og karakteren af forbruget og ikke på geografisk afgrænsede grupper"*. Lovgiver kunne synes at forudsætte, at der skal være tale om en flerhed af kunder, jf. begrebet "grupper af aftagere". Det er imidlertid Forsyningstilsynets fortolkning af bestemmelsen i elforsyningslovens § 73, stk. 1, og lovbemærkningerne hertil, at det afgørende hensyn bag at oprette en køberkategori er, at de kunder – eller den kunde – der omfattes af kategorien, får en omkostningsægte tarifiering og således, at ens kunder tariferes ens. Det kan derfor ikke have afgørende betydning hvor mange kunder, der aktuelt omfattes af en kundekategori i forhold til, om der er tale om diskrimination.

Opsummering:

På baggrund af ovenstående godkender Forsyningstilsynets N1's anmeldte tarifieringsmetode med oprettelse af en ny kundekategori ved navn "A-lav 200 GWh", jf. elforsyningslovens § 73 a, stk. 1.

OFFENTLIGGØRELSE

Denne afgørelse offentliggøres på Forsyningstilsynets hjemmeside, jf. § 78 i lov om elforsyning.

KLAGEVEJLEDNING

Eventuel klage over denne afgørelse kan indbringes for Energiklagenævnet, jf. § 89 i lov om elforsyning, (lovbekendtgørelse nr. 984 af 12. maj 2021). Klage skal være skriftlig og være indgivet inden 4 uger efter, at Forsyningstilsynets afgørelse er meddelt.

Klagen indgives til:

Energiklagenævnet
Nævnenes Hus
Toldboden 2
8800 Viborg
Tlf.: 72 40 56 00
E-mail: ekn@naevneneshus.dk

Energiklagenævnets kontortid kan have betydning for, om klagen er indgivet i rette tid. Nærmere information om klagefristen, hvem der kan klage (klageberettiget) og nævnets klagebehandling fremgår af Energiklagenævnes hjemmeside www.ekn.dk.

Med venlig hilsen

Sidsel Thastum Rosenberg
Fuldmægtig
Tlf. +45 41 71 53 56
stro@forsyningstilsynet.dk

BILAG

Bilag 1: N1's anmeldelse af den 23. juli 2020 af tariferingsmetoden.